

DEKRET KONGREGACIJE ZA KLER O MISNIM NAKANAMA

U Crkvi je stalan običaj - kako piše Pavao VI. u M.P. "Firma in traditione" - da vjernici "potaknuti svojim religioznim i eklezijalnim osjećajem hoće ujediniti, aktivnijim učestvovanjem u euharistijskom slavlju, svoj osobni prinos, dajući tako za potrebe Crkve, a osobito za uzdržavanje njezinih službenika".

Negda se ovo učestvovanje sadržavalo u naravnim darovima. U naše vrijeme postalo je gotovo isključivo u novcu. Ali motiv i svrha prinosa ostali su isti, a potvrđeni su također u novom Kodeksu kanonskog prava (kan. 942, 1 946).

Budući da ovaj predmet dotiče Presveti Sakrament, i najmanji privid dobitka ili simonije uzrokovao bi sablazan. Zato je Sveta Stolica uvijek slijedila s pažnjom razvoj ove pobožne tradicije posredujući shodno za prilagođenje na promijenjene socijalne i kulturalne okolnosti u cilju da se otklone ili isprave zloupotrebe povezane takvim prilagodbama (kan. 947 i 1385).

U zadnje vrijeme mnogi biskupi obratili su se Svetoj Stolici za objašnjenja glede celebriranja svetih Misa za intencije zvane "skupne" (collective) prema prilučno novoj praksi.

Istina je, da su uvijek vjernici, osobito, u krajevima ekonomski slabima, običavali donijeti svećeniku skromne prinose, bez da su izričito tražili, da se za svaki od ovih prinosa prikazuje pojedina sveta Misa na posebnu nakanu. U takvim slučajevima slobodno je ujediniti razne prinose za celebriranje toliko svetih Misa koliko odgovara dijecezanskoj taksi.

Jasno je da su vjernici uvijek slobodni ujediniti svoje nakane i prinose za celebriranje jedne svete Mise za sve nakane.

Sasvim je različit slučaj onih svećenika, koji, skupivši bez razlike doprinose vjernika određene za celebriranje svetih Misa prema posebnim nakanama i njih kumuliraju u jedan jedini doprinos koji zadovoljuju jednom jedinom svetom Misom, koja je celebrirana prema "kolektivnoj" intenciji.

Argumenti u korist ove nove prakse prividni su i izmišljeni kad odražavaju jednu krivu eklezijologiju. U svakom slučaju taj običaj može dovesti do teškog rizika, da se ne zadovolji obavezi pravednosti prema darovateljima prinosa, i ako se raširi, malo-pomalo oslabi potpuno u kršćanskom puku osjećaj i svijest za obrazloženje i svrhu prinosa za celebraciju ove svete Žrtve, prema posebnim nakanama, lišavajući osim toga svećenike koji još žive od ovih doprinosa kao nužnog sredstva za uzdržavanje, a i mnoge crkve posebnih sredstava za njihov apostolski rad.

Zato u izvršenju mandata primljenog od Svetog Oca, Kongregacija za kler u čiju nadležnost ulazi disciplina ove delikatne materije provela je široko konzultiranje saslušavši i mišljenje Biskupskih konferencija. Nakon pažljivog ispita odgovora i različitih vidova ovog problema u suradnji s drugim zainteresiranim Dikasterijima, ta Kongregacija je odredila kako slijedi:

Član 1.

1. Prema odredbi kan. 948 "treba namijeniti toliko Misa koliko ima pojedinačnih nakana za koje je dan i primljen, pa makar neznatan, prilog". Zato svećenik, koji prima prinos za celebriranje jedne svete Mise po posebnoj intenciji, dužan je ex iustitia da zadovolji osobno primljenoj obavezi (kan. 949) ili da povjeri izvršenje drugom svećeniku pod uvjetima pravom određenima (kan. 945-955).

2. Krše zato ovu normu i uzimaju si srazmjernu moralnu odgovornost svećenici koji bez razlike primaju prinose za celebriranje svetih Misa po posebnim nakanama i ujedinivši ih bez znanja prinositelja zadovoljuju ih jednom jedinom Misom celebriranom na tzv. kolektivnu nakanu.

Član 2.

1. U slučaju kad prinositelji, prethodno i izričito obaviješteni pristaju slobodno, da njihovi prilozima budu ujedinjeni s drugima u jedan jedini prilog, može im se udovoljiti jednom jedinom Misom prema kolektivnoj nakani.

2. U tom slučaju potrebno je da se javno označi dan, mjesto i sat u koji će ta sveta Misa biti odslužena, ne više od dva puta sedmično.

3. Duhovni pastiri u čijim se dijecezama događaju ti slučajevi, neka vode računa o tom, da taj slučaj, koji je iznimka od postojećega kanonskog zakona, ne bi se prekomjerno raširio - također i na temelju krivih ideja o značenju priloga za svete Mise - treba držati za zlouporabu i mogao bi prouzročiti postepeno kod vjernika neuobičajenost da se daje prilog za celebriranje svetih Misa po posebnim nakanama utnuvši veoma stari spasonosan običaj za pojedine duše i za cijelu Crkvu.

Član 3.

1. U slučaju o kojem u čl. 2,1 celebrantu je dozvoljeno zadržati samo iznos određen u dijecezi (kan. 952).

2. Suma koja premašuje takav prilog bit će predana Ordinarijatu, o čemu kan. 951,1, koji će je namijeniti u svrhe određene pravom (kan. 946).

Član 4.

Osobito u svetištima i prošteništima gdje obično pritiječu brojni prilozima za celebriranje svetih Misa, Upravitelji u savjesti trebaju pažljivo bdjeti da se brižno primjenjuju odredbe općeg zakona o tom (kan. 954-956) kao i odredbe ovog Dekreta.

Član 5.

1. Svećenici koji primaju u velikom broju priloge za posebne nakane kod svetih Misa, npr. prigodom spomena Dana mrtvih ili koje druge prigode, a ne mogu zadovoljiti osobno kroz jednu godinu (kan. 953), da ih ne odbiju, i povrijede volju prinositelja i odbiju ih od dobre nakane, trebaju primljene Mise izručiti drugima svećenicima (kan. 955) ili vlastitom Ordinariju (kan. 956).

2. Ako se u takvim i sličnim okolnostima postupi kako je opisano u čl. 2.1 ovog Dekreta, svećenici se trebaju držati odredaba čl. 3.

Član 6.

Osobita je dužnost Biskupa da sve upoznaju s tim normama, koje su obavezne kako za svjetovni kler tako i za redovnički te da vode brigu o njihovom obdržavanju.

Član 7.

Potrebno je da i vjernici budu poučeni o ovom predmetu posebnom poukom, posebno: teološko značenje priloga svećenika za celebriranje euharistijske Žrtve, osobito, u cilju da se spriječi sablazan za i najmanje trgovanje svetinjom - asketska važnost milostinje u kršćanskom životu, poučavana od samog Isusa, kod čega je prilog za celebriranje svetih Misa poseban oblik - podjela dobara kojima preko priloga za nakane kod svetih Misa vjernici sudjeluju kod uzdržavanja crkvenih službenika te kod ostvarivanja apostolske aktivnosti Crkve.

Sveti Otac dne 22. siječnja 1991. odobrio je odredbe tog Dekreta i odredio da ga se objavi i stavi u obavezu.

U Vatikanu 22. siječnja 1991.
(Antonius Card. Innocenti), Prefekt

Prijevod: "Službeni vjesnik nadbiskupije riječko-senjske", br. 3 (XXIII), Rijeka 1991, 62-65.